

Forslag til ny løsning til fremme af tryghed på botilbud

De seneste års tragiske dødsfald på kommunale og regionale botilbud samt forsorgshjem afstedkom, at der i efteråret 2016 blev indgået en politisk aftale om en handleplan til forebyggelse af vold på botilbud. Målet med aftalen var at reducere voldsepisoder og konflikter på landets botilbud og således skabe øget sikkerhed og tryghed for beboere og medarbejdere.

Forløbet omkring lovforslaget om socialpsykiatriske afdelinger, som blev trukket tilbage i februar 2017, illustrerer med al tydelighed kompleksiteten på området, og at der er behov for at finde løsninger, der skaber bedst mulige betingelser for, at de borgere, det drejer sig om, kan få et målrettet behandlings- og støttetilbud med respekt for de grundlæggende rettigheder.

KLs beregninger viser, at mere end 500 borgere, som er visiteret til botilbud på grund af psykisk sygdom og/eller misbrug eller andre sociale problemer har mindst 5 psykiatriske indlæggelser pr. år. Ca. en tredjedel heraf har 10 indlæggelser pr. år eller mere. Hvis borgere på forsorgshjem og herberg medtages, må tallet antages at være højere. Tallene indikerer kraftigt, at en mindre gruppe af borgere i dag har omfattende behandlings- og støttebehov, men modtager ikke den fornødne indsats.

KL og FOA er enige om, at der er behov for et psykiatrisk behandlingstilbud, der skaber bedre betingelser for at give borgere i denne gruppe det rette tilbud, og som samtidig reducerer antallet af særdeles korte indlæggelser på de øvrige psykiatriske afdelinger. Det betyder, at borgerne skal have mulighed for længerevarende behandlingsophold med planlagt udslusning til kommunale støttetilbud.

KL og FOA anbefaler, at

- Der etableres nye særlige afdelinger for den nævnte målgruppe i behandlingspsykiatrien med i alt ca. 150 nye sengepladser, hvor der kan ydes en længerevarende rehabiliterende indsats under kontrollerede former.
- Afdelingerne skal være målrettet en særlig gruppe af borgere med svære psykiske lidelser og ofte også et svært behandligt misbrug, og som i dag typisk ryger ind og ud af psykiatrien mange gange i løbet af et år. Afdelingerne kan med fordel etableres med inspiration i afdeling M på Skt. Hans samt med fokus på progredierende behandlingsforløb.
- Pladserne bør etableres med hjemmel i den eksisterende psykiatrilov og med respekt for de grundlæggende rettigheder, som en del af behandlingspsykiatrien i regionsregi.

- Det er afgørende, at der på de nye afdelinger skabes et trygt og sikkert miljø for medarbejdere og patienter.
- Der skal ske den fornødne psykiatriske og terapeutiske behandling på afdelingerne i kombination med en relevant social- og sundhedsfaglig indsats og med behandlingsansvarlige læger, sygeplejersker, terapeuter, socialpædagoger, SOSU-assistenten m.fl., der kan sikre det daglige indhold og aktiviteter, som på øvrige psykiatriske afdelinger.
- For at sikre at der reelt bliver tale om en løsning, der afhjælper botilbud og forsorgshjem, skal kommunerne have indstillingsret til de nye sengepladser, da der er tale om sengepladser der primært bør forbeholdes de borgere, der i dag opholder sig på kommunale socialpsykiatriske botilbud eller forsorgshjem. Kommunale indstillinger, som efterfølgende med fordel kan behandles i et visitationsforum tilknyttet afdelingerne og med kommunalt bidrag.
- Ophold vil kunne have op til 12-24 måneders varighed med henblik på at sikre den fornødne behandlingseffekt af den integrerede psykiatriske behandling, rehabiliteringsindsats og eventuelle misbrugsbehandling.
- Der vil skulle ske regelmæssig opfølgning på borgere, der er indlagt på afdelingerne, med henblik på at sikre effekt af indsatsen og fremme gradvis udslusning til relevante kommunale støttetilbud.
- Udslusning fra afdelingerne skal ske på baggrund af fælles planlægning og i tæt samarbejde med borgerens hjemkommune med henblik på så vidt muligt at fastholde behandlingsresultater opnået på afdelingerne og sikre, at de fornødne støttetilbud kan stå parat. Der bør i den forbindelse være et skærpet fokus på brug af relevante planer, fx udskrivningsaftaler, koordinationsplaner eller koordinerede indsatsplaner til koordination af den efterfølgende indsats.
- For at sikre et vedvarende antal pladser på de nye afdelinger, skal de nyoprettede sengepladser være omfattet af en mer-vækstgaranti, så den samlede kapacitet i psykiatrien reelt øges med 150 sengepladser.
- Der er behov for en hyppig, løbende og tæt monitorering af sengepladser og antal indlæggelsesdage for de øvrige patienter i psykiatrien for at sikre, at antallet af sengepladser ikke reduceres andre steder i psykiatrien.
- Forslaget om etablering af nye behandlingspsykiatriske afdelinger skal ses som et af flere skridt på vejen mod en langsigtet udvikling af den samlede indsats for at forbedre forholdene for mennesker med svære psykiske lidelser og de medarbejdere, der arbejder indenfor området. En indsats som alle parter må tage del i.